

Acta de sessió

Sessió participativa del procés participatiu Superilla Barcelona

Presentació oberta a veïnat i comerciants dels projectes de la Dreta i l'Antiga Esquerra de l'Eixample

Data: dimarts, 21 de setembre de 2021

Lloc: Pati de la Casa Elizalde, carrer València, 302

Assistents (32):

Adolfo Díez García, Iván Luque Segura, Mercè Diaz Paredes, Henri Verelst, Amaya Pau, Riccardo Palazzolo Henkes, José Manuel Robledo Martín, Maria Herrera Vicalvaro, Dolors Ylla-Català, Anna M Roig, Àngels Company Escales, Andre, Raquel Vela, Jordi Baró i Montané, Alba Gorlat Moll, Eugeni Boix Prats, Ana Esteban, Mireia mateu navarro, Mika, Maria Solé Bravo, Jaume Artigues Vidal, Joan Sendra Mestre, Zeneida Sardà Homs, Sergi Lopez-Grado i Padreny, Jordi Òdena Simó, Marta Arelló, Susanna Urios, Maria Jesus Vilar, Casas Campo Josep Manuel, Maria José Calvo, Xavier Llobet, Teresa Sanpere Bravo.

Ajuntament (14): Xavi Matilla Arquitecte en Cap - EU, ARIADNA MIQUEL AMENGUAL Serveis d'Estratègia Urbana - EU, MERCE LLOPIS FREIXAS Projectes Urbans - EU, Carme Fiol Costa Projectes Urbans - EU, DELGADO GARCIA, JUAN Projectes Urbans - EU, Rosa López Oficina Tècnica Superilles - EU, Xavi Valls Participació Ciutadana - EU, Anna Sanchez Participació Ciutadana - EU, Daniel Alsina Torra Coordinador Oficina Tècnica Superilles, Andrea Cortes BIMSA, Laia Torras Cap de Projectes Estratègics de Foment de Ciutat, Marina Barjau Serveis Tècnics de Districte, Jordi Matas Conseller Tècnic de Districte Eixample, Alicia Puig Tinència d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat

Equip de dinamització (5): Cooperativa *estel (Belén Iturralde, Arnau Boix, Marc Deu, Konstantina Chrysostomou); monoDestudio (Pablo Tardio).

Total: 51 assistents

Desenvolupament de la sessió

La sessió es desenvolupa amb normalitat, seguint l'ordre del dia previst. En primer lloc, es fa l'explicació general del Model Superilla Barcelona i la introducció als projectes dels àmbits que es tractaran. A continuació, es passa a treballar per Taules d'+àmbit, 3 d'elles tracten l'àmbit Girona i 1 d'elles l'+àmbit Granados. En totes elles, els representants dels equips redactors expliquen els plantejaments dels seus respectius projectes, i s'obre torn de dubtes i debat a cadascuna de les taules. A continuació, aglutinem les observacions i aportacions fetes a cadascun dels àmbits.

Aportacions de la sessió

Àmbit Girona:

- Una bona part de les persones assistents destaquen que el projecte de les superilles és una oportunitat immillorable per afegir zones verdes a l'Eixample. En aquest sentit, s'obre el debat en relació amb les places (o semi-places) que apareixen quan els carrers arriben a un eix per on passen vehicles. S'apunta la possibilitat d'estudiar una mica més aquests espais per tal que esdevinguin realment espais d'estada on es puguin fer activitats diverses, i que no es limitin a ser una prolongació més dels carrers.
En aquest sentit, es recalca la necessitat que aquests espais disposin d'ombra abundant. El debat es troba especialment a la plaça entre l'eix Girona i Consell de Cent on, a banda d'arbres, part del veïnat creu que s'hi podria implantar una pèrgola.
- En general, tothom està d'acord amb la premisa de posar les persones al centre, però es comenta que potser caldria anar una mica més enllà i trencar la linealitat del traçat dels cotxes en els carrers. Algunes de les persones, participants, però, creuen que amb les mesures que ja s'han pres seria suficient.
- Els comerciants destaquen que cal reforçar i estudiar bé els espais de càrrega i descàrrega. L'estratègia de les franges horàries sembla que genera consens, però també manifesten que cal tenir en compte les especificitats d'alguns comerços que requereixen d'alternatives fora d'aquest horari marcat.
- Es proposa estudiar la possibilitat d'implantar espais verds de co-gestió en alguns dels parterres que es construïran (per exemple, horts urbans). Perquè això sigui possible, caldrà que no siguin operacions aïllades, sinó que es vinculin amb el teixit social existent (escoles, centres cívics...). D'aquesta manera es creu que la gent se sentirà seu l'espai públic, i s'afavorirà el manteniment i la conservació.
- Part del veïnat reclama més aparcaments per a bicicletes.
- Es demana que, encara que no sigui de manera immediata, es tingui en compte el model de recollida porta a porta, i que els projectes puguin funcionar així quan es decideixi implantar aquest sistema.
- Es comenta que s'haurien d'aprofitar les obres de transformació dels carrers per endreçar i modernitzar tot el conjunt d'instal·lacions soterrades de l'àmbit de projecte.
- Es voldria ampliar l'àmbit d'utilització de l'espai públic per part dels veïns i veïnes més enllà de l'àmbit de projecte, particularment es demana anar més enllà de l'àmbit de projecte delimitat al carrer Girona.
- Es sol·licita que s'estudiï la possibilitat que els exemplars d'arbres estiguin més a prop de la línia de façana al projecte de la Plaça de l'àmbit Girona, per augmentar el confort climàtic a l'espai públic de prop dels edificis. S'ha aclarit que hi havien limitacions tècniques al subsòl per aconseguir-ho, però que se n'estudiarà la possibilitat.
- Respecte als paviments, una persona participant posa en qüestió la conveniència de plantejar els paviments del projecte de Consell de Cent a 45° de la direcció del carrer. Argumenta que les peces que s'hagin de tallar quedaran endebles i poc resistents, i que es desaprofitarà material. També qüestiona la conveniència d'utilitzar el granit, perquè és un material amb molta inèrcia tèrmica i no ressol l'efecte "illa de calor". Proposa repensar tot el tema de paviments i utilitzar materials fotocatalítics.

- Es comenten dubtes sobre els plantejaments d'encaminaments per a persones amb discapacitat visual, ja que "caminar pel centre" no és la millor opció per a aquest col·lectiu. Es respon que s'ha estat treballant de prop amb aquest col·lectiu, i que els camins "segurs" per a ells són arran de façana, que és per on es plantegen aquests encaminaments. Per últim, també s'explica que aquest col·lectiu, amb el temps, aprendrà com és l'espai central i podrà utilitzar-lo sense encaminaments.

Àmbit Granados:

- El primer tema que sorgeix és la preocupació generalitzada pel que fa a l'ús incívic del carrer per part d'alguns usuaris de bicicletes i monopatins. Les persones participants asseguren que les vies sense una àrea exclusiva per a aquests modes de transport, com serà l'eix de Consell de Cent, augmenten la percepció d'inseguretat. Davant d'aquest argument, s'obre un debat sobre com seria la millor manera d'evitar aquests problemes: es suggereixen senyalització de prioritat per al vianant, la presència d'agents cívics i campanyes educatives. El grup redactor posa èmfasi en el fet que el disseny d'aquests eixos té el vianant com a personatge central.
- Un altre punt que genera consens és l'accessibilitat dels eixos cívics i places per incloure la diversitat de persones. Una persona participant que treballa amb persones amb discapacitat al centre F. Hospitalitat (Consell de Cent 224) vol saber si les transformacions de l'eix verd comportaran complicacions i retards a les persones usuàries del centre i als seus acompanyants. El grup redactor contestan que la idea és que aquestes gestions es facin més fàcilment i que el trànsit en els eixos es reduirà significativament. També es considera molt convenient que es consulti amb persones del centre F. Hospitalitat a l'hora de distribuir el mobiliari urbà als seus entorns públics.
Es veu la necessitat, en general, de resoldre bé el tema de les places d'aparcament reservades a persones amb mobilitat reduïda, doncs moltes persones no poden tenir aquesta plaça a menys de 50 metres de casa, tal i com correspondria.
- Una persona representant d'un grup de comerciants ressalta que els interessos del seu col·lectiu no es tenen en compte, sobretot pel que fa a la càrrega i descàrrega, els temps d'estada i les mides dels vehicles permesos. En aquest punt, els redactors reiteren allò que ja s'havia explicat a la presentació inicial: que tots els vehicles tindran accés al llarg de Consell de Cent per realitzar càrrega i descàrrega; que hi cabran els vehicles grans (de la mida d'un camió de bombers per exemple) i que el temps per realitzar aquestes activitats estarà regulat mitjançant una APP.
- Pel que fa al disseny de la plaça, les persones participants coincideixen a pensar que serà un canvi molt positiu. El concepte de 'jardí' és molt ben rebut. Una proposta de grup és la d'enderrocar les reixes que delimiten els jardins del Seminari de la Universitat i crear continuïtat entre aquests i l'àmbit de projecte.
- Sorgeixen punts de vista diferents pel que fa als tipus de sòl en els eixos i places. Una persona participant remarca que si la idea és reverdir la ciutat, el pla presentat no es veu molt arriscat perquè segueix proposant crear àrees pavimentades grans, d'una banda, i petites clapes de sòl permeable, de l'altra. Es suggereix incorporar altres tipus de sòl que tinguin petites ranures i siguin més permeables. Davant d'aquesta proposta, la persona participant que treballa amb persones amb discapacitat explica la necessitat de tenir un sòl anivellat, accessible i segur per a la seguretat de tothom. i afirma que les persones amb discapacitat intel·lectual no saben

discernir entre els diferents tipus de paviment. L'equip redactor comunica que el tipus de sòl està molt regulat, per temes d'accessibilitat, i que la normativa no admet gaires variacions.

- Es manifesta preocupació per la “colonització” de l'espai públic per part dels negocis. Argumenta que la cessió dels espais d'aparcament dels xamfrans per als bars i restaurants no va millorar el problema de les voreres. La redactora del projecte de l'eix verd comenta que la creació d'una plataforma única crearia més espai per a les persones. No obstant això, les persones participants afirmen que molts negocis no respecten les regulacions de les seves terrasses. En l'àmbit de la plaça d'Enric Granados, el grup redactor expressa que en el disseny de la plaça va tenir en compte les regulacions post-COVID de les terrasses i el treball al voltant d'aquestes zones, mantenint-les, però també delimitant-les.
- Algunes persones participants tenen dubtes sobre com seran els sentits de circulació dels carrers a l'àrea al voltant de la plaça d'Enric Granados. La resposta del grup redactor és que això encara s'està valorant per l'equip tècnic, però que la intenció és mantenir la direcció dels carrers Consell de Cent i Enric Granados.
- Un punt que obté un ampli consens és la gestió d'usos dels espais transformats, amb el focus a la plaça i els espais verds. Es suggereix que l'empoderament per part de veïns i veïnes pot donar-se si l'ajuntament crea una plataforma que doni suport a l'autogestió, fomentant la participació de centres educatius i entitats locals. Es parla d'espai lliure perquè el veïnat pugui improvisar. També proposen involucrar-se en la selecció i la cura de la flora. L'equip redactor assenyala que és una bona idea, encara que ells no poden fer gaire cosa al respecte més enllà de dissenyar espais que siguin versàtils. i remarca que cal tenir en compte que el disseny dels espais en una zona tan cèntrica ha de complir certes expectatives (estètiques, pràctiques) i que això no pot dependre merament de l'acció veïnal (ja que la seva intensitat sol fluctuar).
- L'últim punt de debat gira al voltant de les mitges places i la plataforma segregada en aquestes zones. Es suggereix que aquests encreuaments es dissenyin per seguir donant prioritat al vianant: han de permetre a les persones creuar en una línia recta (sense haver de fer ziga zaga), ser amples, elevats i amb semàfors que donin llum verda quan algú vulgui creuar.